

1 Ali se moram obrniti na sodišče ali obstaja druga možnost?

Morda bi bilo bolje spor rešiti s pomočjo postopkov alternativnega reševanja sporov. Načini alternativnega reševanja sporov (ARS) omogočajo, da se spor reši brez intervencije sodišča ali vsaj brez meritorne odločitve sodišča. Med glavne načine ARS, ki se izvajajo v Sloveniji, spadajo arbitraža, mediacija in v širšem smislu aktivnost sodišča v smeri spodbujanja sodnih poravnav. Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov nalaga prvostopenjskim in drugostopenjskim sodiščem obveznost, da v sporih iz gospodarskih, delovnih, družinskih in drugih civilnopravnih razmerij strankam omogočijo uporabo alternativnega reševanja sporov s tem, da sprejmejo in uveljavijo program alternativnega reševanja sporov. V okviru tega programa so sodišča dolžna strankam omogočiti uporabo mediacije, lahko pa tudi uporabo drugih oblik alternativnega reševanja sporov.

Mediacija je obravnavanje sporov s pomočjo nevtralne tretje osebe, ki ne more izdati zavezujoče odločbe. Se pa stranke lahko dogovorijo, da bo sporazum o rešitvi spora sklenjen v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa, poravnave pred sodiščem ali arbitražne odločbe na podlagi poravnave.

Stranke lahko med postopkom pred pravnim sodiščem kadar koli sklenejo poravnavo o spornem predmetu (sodna poravnava). Sporazum o sklenjeni sodni poravnavi predstavlja izvršilni naslov.

Več v zvezi s tem si poglejte tudi temo " Alternativno reševanje sporov".

2 Ali obstaja rok za vložitev tožbe pri sodišču?

Roki za vložitev tožbe na sodišče so odvisni od narave zadeve. Navedeno vprašanje rokov in zastaralnih rokov lahko pojasni pravni svetovalec ali služba za brezplačno pravno pomoč. Več informacij o tem najdete pod temo "Procesni roki".

3 Ali se moram obrniti na sodišče v tej državi članici?

V zvezi s tem si poglejte temo "Pristojnost sodišč".

4 Če je tako, na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na moje prebivališče in prebivališče nasprotnne stranke ali glede na druge vidike moje zadeve?

V zvezi s tem si poglejte temo "Pristojnost sodišč".

5 Na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na predmet tožbe in vrednost spornega predmeta?

V zvezi s tem si poglejte temo "Pristojnost sodišč".

6 Ali lahko tožbo vložim sam ali mora to storiti posrednik, na primer odvetnik?

Stranke lahko same nastopajo pred sodišči v Republiki Sloveniji, razen v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi, kjer lahko stranka opravlja pravdna dejanja samo po pooblaščenca, ki je odvetnik, oziroma če ima stranka ali njen zakoniti zastopnik opravljen pravniški državni izpit. V kolikor stranka želi, da jo zastopa pooblaščenec, je le-ta lahko v postopku pred okrajnimi sodišči vsak, kdor je popolnoma poslovno sposoben, pred okrožnimi, višjimi in vrhovnim sodiščem pa je pooblaščenec lahko samo odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit.

7 Kje moram vložiti tožbo: v sprejemni pisarni, vložišču sodišča ali pri kakšnem drugem upravnem uradu?

Tožba se lahko pošlje, naslovljena na pristojno sodišče, po pošti ali odda neposredno v sprejemno pisarno sodišča. Glej tudi odgovor 8.

8 V katerem jeziku lahko vložim tožbo? Je to mogoče storiti ustno ali jo je treba vložiti v pisni obliki? Ali jo lahko pošljem po telefaksu ali elektronski pošti?

Uradni jezik sodišč v Republiki Sloveniji je slovenščina, na območju, kjer živita madžarska in italijanska narodnostna manjšina, pa je poleg slovenščine uradni jezik tudi madžarščina oziroma italijanščina. Tožbo je potrebno sestaviti v slovenskem jeziku, pri čemer jo mora tožnik podpisati.

Za izviren podpis vložnika se šteje njegov lastnoročni podpis kot tudi elektronski podpis, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu.

Vloga (tudi tožba) se vložijo v pisni obliki. Pisna vloga je vloga, ki je napisana ali natisnjena in lastnoročno podpisana (vloga v fizični obliki) ali vloga, ki je v elektronski obliki in je podpisana z elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu (vloga v elektronski obliki). Vloga v fizični obliki se vložijo tako, da se pošlje po pošti, z uporabo sredstev komunikacijske tehnologije, izroči neposredno organu ali po osebi, ki opravlja posredovanje vlog kot svojo dejavnost. Tožbo je mogoče vložiti tudi preko telefaksa.

Zakon predvideva tudi vloge v elektronski obliki, to je vloge, ki so v elektronski obliki in so podpisane z elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu. Le-te se vložijo tako, da se jih vložijo v informacijski sistem sodstva. Informacijski sistem vložniku samodejno potrdi prejem vloge.

Kljub obstoječi pravni podlagi (zakoni in podzakonski akti), ki se nanaša na vse civilne in gospodarske postopke, pa je trenutno preko interneta oziroma po elektronski poti mogoče začeti le postopke, zajete v portalu e-Sodstvo: nekatere vrste izvršb, vlagati vloge in izdajati odločbe v postopkih zaradi insolventnosti ter vlagati zemljiškoknjizne predloge.

V ta namen obstaja v Republiki Sloveniji portal e-Sodstvo, ki omogoča vlaganje pisanj v elektronski obliki: <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>

9 Ali za vložitev tožb obstajajo posebni obrazci? Če ne obstajajo, kako je treba zadevo predložiti? Ali obstajajo elementi, ki jih mora tožba vsebovati?

V Republiki Sloveniji ni potrebno sestaviti tožbe na posebnem obrazcu, vendar pa mora le-ta vsebovati zakonsko določene elemente, ki so določeni za vse vloge in dodatno še za tožbo. Tako mora tožba obsegati: navedbo sodišča, ime ter stalno oziroma začasno prebivališče, oziroma sedež strank, morebitnih njihovih zakonitih zastopnikov in pooblaščenec, sporni predmet in vsebino izjave. Poleg tega mora obsegati še EMŠO stranke, če je stranka, ki je fizična oseba, vpisana v centralni register prebivalstva, davčno številko, če je stranka, ki ni vpisana v centralni register prebivalstva, vpisana v davčni register, oziroma rojstni datum, če stranka ni vpisana ne v centralni register prebivalstva ne v davčni register (te podatke pridobi sodišče po uradni dolžnosti). Če je stranka pravna oseba, morajo biti navedeni firma ali ime, sedež in poslovni naslov, ter matična ali davčna številka, če ima pravna oseba sedež v Republiki Sloveniji. Če je stranka podjetnik (na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja) ali zasebnik (npr. zdravnik, notar, odvetnik, kmet ali druga fizična oseba, ki ni podjetnik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost) morajo biti navedeni osebno ime, firma, sedež in poslovni naslov ter matična ali davčna številka, če je registriran v Republiki Sloveniji. Tožba mora obsegati tudi določen zahtevek glede glavne stvari in stranskih terjatev, dejstva, na katera tožnik opira zahtevek, dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo, in podpis vložnika. Če je pristojnost sodišča odvisna od vrednosti spornega predmeta, in predmet tožbenega zahtevka ni denarni znesek, mora tožeča stranka v tožbi navesti tudi vrednost spornega predmeta. Vloge, ki jih je treba vročiti nasprotni stranki, se morajo izročiti sodišču v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in nasprotno stranko, ter v taki obliki, da jih sodišče lahko vroči. To velja tudi za priloge.

10 Ali bom moral plačati sodne takse? Če je tako, kdaj? Ali bom moral odvetnika plačati od same vložitve tožbe?

Sodno takso je potrebno plačati ob vložitvi tožbe, nasprotne tožbe, predloga za sporazumno razvezo, tožbe, ki vsebuje predlog za izdajo plačilnega naloga, predloga za obnovo postopka, predloga za zavarovanje dokazov pred začetkom pravnega postopka, predloga za poskus poravnave, vloge, ki vsebuje napoved pritožbe, pritožbe, predloga za dopustitev revizije in revizije. Sodna taksa mora biti plačana najkasneje v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za plačilo sodne takse.

Če sodna taksa za vlogo ni plačana v roku in niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je vloga umaknjena. Stroške sodnega postopka krije stranka po načelu uspeha v pravdi. Pooblaščenec, ki so odvetniki, se odmerijo odvetniški stroški v sodnem postopku po Odvetniški tarifi. Odvetniški stroški so skupna cena odvetniških storitev in izdatkov, ki so potrebni za izvršitev dela, povečani za davek na dodano vrednost v primeru, ko je odvetnik davčni zavezanec v Republiki Sloveniji. Odvetnik je dolžan v skladu s predpisi izstaviti stranki oziroma naročniku storitve specificiran račun za opravljeno odvetniško storitev ali plačani predujem najkasneje osmi dan po tem, ko je storitev opravljena, ali po tem, ko je predujem plačan. Šteje se, da je odvetniška storitev opravljena najkasneje, ko odvetnik v celoti izvrši vsa opravila, ki izhajajo iz pooblastilnega razmerja ali iz sklepa pristojnega organa. Odvetnik lahko od stranke pred zaključkom postopka zahteva plačilo predujma za naročeno storitev in izdatke.

11 Ali lahko zahtevam pravno pomoč?

Stranke lahko zaprosijo za brezplačno pravno pomoč, ki se jim dodeli, če izpolnjujejo pogoje, določene v Zakonu o brezplačni pravni pomoči (ZBPP). Za več v zvezi s tem si poglejte temo "Brezplačna pravna pomoč".

12 Kdaj tožba velja za uradno vloženo? Ali me bodo organi obvestili o tem, ali je bila zadeva pravilno predložena?

Tožba se šteje za vloženo, ko jo prejme pristojno sodišče. V kolikor je poslana po pošti priporočeno ali brzojavno, se šteje dan oddaje na pošto za dan izročitve sodišču, na katero je naslovljena. Vložnik ne prejme avtomatično potrdila o vložitvi tožbe. Če se vloga odda v sodni nabiralnik, se šteje čas, ko jo sodni nabiralnik prejme, za trenutek izročitve sodišču, na katerega je naslovljena.

Zakon za vloge v elektronski obliki predpisuje, da se vložijo tako, da se pošljejo po elektronski poti informacijskemu sistemu sodstva. V tem primeru se šteje čas, ko jo je prejel informacijski sistem sodstva, za trenutek izročitve sodišču, na katero je naslovljena. Informacijski sistem vložniku samodejno potrdi prejem vloge.

Pri tem velja poudariti, da v praksi kljub zakonski pravni podlagi, trenutno v postopkih v civilnih in gospodarskih zadevah, z izjemo zemljiške knjige, postopkov insolventnosti in izvršilnega postopka, trenutno še ni mogoče vložiti tožbe po elektronski poti.

13 Ali bom prejel podrobne informacije o nadaljnjem poteku (npr. rokih za nadaljnja dejanja v postopku)?

O dogodkih, ki so vezani na prekluzivne roke, sodišče stranke opozarja v pisnih obvestilih s pravnim poukom o posledicah, če se stranka ne bo ravnala po navodilih sodišča.

Sorodne povezave

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Zadnja posodobitev: 27/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki in tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.